

Mensenrechtenactivisten en gewetensgevangenen

CONGO

Robert Ilunga Numbi, voorzitter van *Les Amis de Nelson Mandela pour la Défense des Droits de l'Homme* (ANMDH, Vrienden van Nelson Mandela voor de bescherming van mensenrechten) werd in augustus 2009 een maand vastgezet vanwege het aan de orde stellen van slechte arbeidsomstandigheden in een mijn. Hij moest betalen zodat van strafvervolging zou worden afgezien, dit is echter strijdig met de Congolese wet.

Dolly Ibefo Mbunga is voorzitter van *La Voix des Sans Voix* (VSV, Stem van de Stemlozen), Floribert Chebeya Bahizire was hiervan secretaris. Hij werd op 2 juni 2010 dood in zijn auto aangetroffen nadat hij de avond tevoren op het politiebureau ontboden was. Dolly Ibefo en Floribert Chebeya werden in het verleden regelmatig bedreigd en ondervraagd. De omstandigheden waaronder Chebeya overleden is, zijn nog niet opgehelderd.

Brazilië

Elizabeth Maria de Souza is een mensenrechtenactiviste die zich inzet voor de bewoners van Rio de Janeiro die het slachtoffer zijn van politiegeweld en terreur van drugsbendes. Zij wisselt permanent van woonadres om aan de bedreigingen van de politie te ontkomen.

PERU

Alberto Pizango is de leider van de inheemse organisatie AIDSESEP (Asociación Interétnica de Desarrollo de la Selva Peruana), een organisatie die opkomt voor de rechten van de inheemse bevolking in Peru. De Peruaanse overheid beschuldigt hem van opruiing, verzet en samenzwering tegen de staat en constitutionele orde, en van misdaden tegen de openbare orde. Alberto Pizango verbleef 11 maanden in ballingschap in Nicaragua. In mei 2010 keerde hij terug naar Peru waar hij direct werd opgepakt. Momenteel is hij op vrije voeten, maar de aanklachten tegen hem lopen nog. Volgens Amnesty International zijn deze beschuldigingen politiek gemotiveerd en berusten zij niet op betrouwbaar bewijs.

Javier Jahncke Benavente is advocaat en mensenrechtenactivist bij de organisatie FEDEPAZ (Fundación Ecueménica Para el Desarrollo y la Paz). Deze organisatie maakt deel uit van het Muqui netwerk, een landelijk netwerk in Peru bestaande uit 20 organisaties. Het Muqui netwerk bevordert het duurzaam gebruik van natuurlijke bronnen, komt op voor de rechten van de inheemse bevolking en voert campagne voor herzieningen van nationale mijnwetten, zodat deze in overeenstemming zijn met internationale mensenrechtenstandaarden. Javier Jahncke Benavente zorgt

ervoor dat inheemse gemeenschappen vooraf toegang hebben tot informatie over mijnbouwactiviteiten en er zinvol en transparant met hen wordt overlegd. Hij ontvangt dagelijks bedreigingen (waaronder doodsb bedreigingen) voor het werk dat hij doet.

COLOMBIA

Ingrid Vergara is woordvoerder van MOVICE. Zij en haar jonge dochter werden herhaaldelijk bedreigd. De Movimiento Nacional de Víctimas de Crímenes de Estado (MOVICE, een nationale organisatie voor slachtoffers van staatsgeweld) is een in 2004 opgerichte coalitie van meer dan tweehonderd niet-gouvernementele mensenrechtenorganisaties en sociale organisaties. Ze vechten voor de waarheid, gerechtigheid en compensatie voor de tienduizenden slachtoffers van

mensenrechtenschendingen, zoals buitengerechtelijke executies en verdwijningen, uitgevoerd door de veiligheidsdiensten en hun paramilitaire bondgenoten.

GUATEMALA

De 19-jarige studente **Claudina Velásquez** werd in 2005 verkracht en doodgeschoten. Het onderzoek naar deze zaak heeft ernstige tekortkomingen en Amnesty is bang dat de daders niet zullen worden berecht. De kaarten worden gestuurd naar haar familie.

Sobrevivientes (Overlevenden) zet zich in om het geweld tegen vrouwen in Guatemala tegen te gaan. De politie meldde dat in 2008 687 vrouwen het slachtoffer waren van doodslag; hun lichamen vertoonden vaak tekenen van verkrachting en andere vormen van marteling. De meeste moorden blijven onopgehelderd, wat voor straffeloosheid zorgt.

Leden van vrouwenorganisaties worden regelmatig bedreigd, evenals hun familieleden. Zo wordt **Norma Cruz**, de directeur van Sobrevivientes, herhaaldelijk bedreigd, zelfs met het vermoorden van haar eigen kinderen. Zij kan uw steun goed gebruiken in haar strijd tegen het geweld tegen vrouwen.

MEXICO

Inéz Fernández Ortega en Valentina Rosendo Cantú zijn verkracht door soldaten. Vier jaar later is nog niemand voor de rechter gebracht. In Mexico is het zeker niet gewoon voor inheemse vrouwen om een officiële klacht in te dienen over verkrachting of andere vormen van seksueel geweld. Zij tonen grote moed om toch hun klacht vol te houden.

Tita Radilla is vice-voorzitter van de Asociación de Familiares de Detenidos Desaparecidos, (Vereniging van familieleden van verdwenen Personen, AFADEM), die strijdt voor waarheid en gerechtigheid voor al diegenen die omkwamen tijdens de zogenaamde ‘vuile oorlog’ tijdens de jaren ‘60, ‘70 en ‘80. Tita’s vader, Rosendo, ‘verdween’ in 1974.

Padre Alejandro Solalinde Guerra is een katholieke priester die zijn eigen leven riskeert om migranten een veilige plek te bieden tijdens hun reis door Mexico, te midden van criminele bendes die de migranten uitbuiten en mishandelen. Door zijn werk wordt Padre Solalinde voortdurend bedreigd en geïntimideerd door lokale bendes en corrupte ambtenaren. Zijn leven is in gevaar.

De broers Carlos **Guzmán Zúñiga (30)** en **José Luis Guzmán Zúñiga (32)** werden op 14 november 2008 in hun huis in Ciudad Juárez opgepakt. Getuigen zagen politieagenten het huis omsingelen terwijl soldaten naar binnen gingen. Sindsdien zijn ze niet meer gezien. Hun vader Javier Antonio Guzmán Márquez is dezelfde dag nog naar de militaire basis en het politiebureau gegaan. Maar daar wisten ze van niets.

De Mexicaanse Nationale Mensenrechtencommissie (CNDH) concludeerde in juli 2009 dat er bewijs was dat leden van het Twintigste Gemotoriseerde Cavalerieregiment verantwoordelijk waren voor de verdwijning van de broers en vroeg om onderzoek. Daar is nog geen gehoor aangegeven.

Hun vader, moeder en drie broers kunnen veel steun en solidariteit gebruiken.

De Mexicaanse **Bárbara Italia Méndez** is een van de minstens 26 vrouwen die op 3 en 4 mei 2006 in San Salvador Atenco door politieagenten werden gearresteerd en seksueel misbruikt. Zij was toen 27. Terwijl de arrestanten naar de gevangenis werden gebracht, werd Méndez meerdere malen door de agenten verkracht. Meer dan vier jaar later wachten Bárbara Italia

Méndez en de andere slachtoffers nog steeds op gerechtigheid. De federale autoriteiten hebben voortdurend geweigerd een volledig onderzoek in te stellen naar de schendingen.

EL SALVADOR

Meer dan zevenhonderd kinderen verdwenen tijdens het gewapende conflict tussen 1980 en 1992 in El Salvador. Zo ook de zusjes **Ernestina en Erlinda Serrano Cruz**, zeven en drie jaar oud, toen ze op 2 juni 1982 werden meegenomen door het Salvadoraanse leger. Sindsdien hebben familieleden van de meisjes niets meer van ze vernomen.

Sinds 1992 hebben nationale mensenrechtenorganisaties meer dan driehonderd ontvoerde kinderen teruggevonden en de meesten van hen zijn herenigd met hun biologische ouders. Van de rest van de kinderen, onder wie Ernestina en Erlinda, is hun verblijfplaats onbekend gebleven. Klachten en verzoeken om onderzoek werden niet gehonoreerd. In 2005 overleed de moeder van de meisjes, zonder iets van haar dochters te hebben gehoord. De rest van de familie strijdt nog steeds voor gerechtigheid in deze zaak. Steunbetuigingen zijn een grote steun voor de familie Serrano Cruz. Een van de zussen van Ernestina en Erlinda vertelt: *‘Wij zullen blijven strijden en hopen dat we hen ooit weer zullen zien. Mijn moeder bleef altijd hopen, tot de dag dat zij overleed. Wij zullen net als zij blijven hopen.’*

CHINA

Mao Hengfeng is vanaf 2004 verschillende keren veroordeeld tot ‘heropvoeding door arbeid’, omdat zij zich onder meer inzette voor slachtoffers van China’s geboortebeperkingsbeleid en van gedwongen huisuitzettingen en omdat zij opkwam voor voor andere mensenrechtenverdedigers. In detentie is ze herhaaldelijk gemarteld.

Op 4 maart 2010 werd Mao Hengfeng veroordeeld tot achttien maanden ‘heropvoeding’ omdat ze op 25 december 2009 de openbare orde bij een rechtbank in Beijing zou hebben verstoord. Daar protesteerde zij tegen het proces tegen Nobelprijs winnaar Liu Xiaobo. Onafhankelijke advocaten en haar familie hebben geen bezoekrecht.

INDONESIË

Op 29 juni 2007 ontrolden **Johan Teterissa** samen met anderen een vlag, het symbool voor Molukse onafhankelijkheid, uit tijdens een officiële ceremonie. Daarvoor werden zij gearresteerd. In voorarrest werden ze gemarteld. Hun proces verliep niet volgens internationale standaards. Op 4 april 2008 werd Johan Teterissa veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf voor het leiden van het ‘vlag-incident’. Drie maanden later werd dit in hoger beroep teruggebracht tot vijftien jaar.

Johan Teterissa is ernstig ziek. Groetenkaarten waardeert hij enorm. In januari 2010 liet Teterissa weten dat hij inmiddels meer dan zeshonderd kaarten en brieven in de gevangenis had gekregen en dat deze hem en zijn mededemonstranten elke dag sterken.

Filep Karma en Yusak Pakage Zij zijn gewetensgevangenen. Ze werden tijdens een vreedzame demonstratie opgepakt, geslagen en veroordeeld tot resp. vijftien en tien jaar gevangenisstraf.

AZERBEIDJAN

Eynulla Fatullayev is als kritisch journalist een gewetensgevangene. Hij werkte voor het oppositiedagblad *Monitor* dat moest sluiten na de moord op de uitgever Elmar Hüseynov in 2005. Hij startte zelf twee dagbladen in het Azerbeidzjaans en Russisch. Fatullayev kreeg doodsbedreigingen nadat hij in 2007 berichtte dat hoge officieren een criminele bende opdracht hadden gegeven om Hüseynov te vermoorden. Later werd hij hiervoor veroordeeld tot tweeënhalf jaar gevangenschap, wat later werd verhoogd met nog eens achtenhalf jaar

voor andere kritische berichten, belastingfraude en terrorisme. De aanklachten tegen hem zijn in strijd met zijn recht op vrijheid van meningsuiting. In juli 2010 werd Fatullayev opnieuw veroordeeld tot tweeënhalf jaar gevangenisstraf wegens vermeend bezit van drugs in de gevangenis.

RUSLAND

Ibragim Gazdiev werd naar verluidt op 8 augustus 2007 opgepakt door militairen in camouflagepakken in Karabulak, in Ingoesjetië. Hij is sindsdien niet gezien en zijn familieleden geloven dat hij in incommunicado detentie werd of wordt gehouden. De autoriteiten ontkennen dit echter.

Op de dag van de verdwijning van Ibragim Gazdiev ging zijn vader, Mukhmed Gazdiev, naar het kantoor van de Officier van Justitie om de verdwijning van zijn zoon te rapporteren. Het onderzoek echter boekt geen vooruitgang en is in november 2009 geschorst. Mukhmed Gazdiev vecht nog steeds voor de heropening ervan.